

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/54/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718203593
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6718203593.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jany Haluškovej ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletú: I. J., nar. XX. O. XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX H., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa matky: B.. W. J., nar. X. X. XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX H. a otca: B.. B. J., nar. XX. X. XXXX, bytom B. XX, XXX XX S. S., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen, č.k. 12P/10/2018-41 zo dňa 3. októbra 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen, č.k. 12P/10/2018-57 zo dňa 7. novembra 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu Zvolen, č.k. 12P/20/2018-41 zo dňa 3. októbra 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen, č.k. 12P/10/2018-57 zo dňa 7. novembra 2018 m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 12.6.2018 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v zmysle § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“) a § 324 ods.1, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 328 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) rozhodol nasledovne:

Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

I. Súd upravuje styk otca B.. B. J., nar. XX.XX.XXXX s maloletou I. J., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou:

- každý párný víkend od piatku od 18.30 hod. do nedele do 17.00 hod. s výnimkou školských prázdnin a sviatkov;
- každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin od 01.07. od 18.00 hod. do 16.07. do 18.00 hod. a od 31.07. od 18.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod.

Týmto dochádza k zmene výroku I. v časti odseku 2 a 5 uznesenia Okresného súdu Zvolen, č.k. 8P/6/2016-495 zo dňa 22.01.2018.

1.1 Okresný súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom táto uviedla, že v konaní nastala zmena okolností a pomerov odôvodňujúcich zmenu doposiaľ nariadeného neodkladného opatrenia, ktorá spočíva v tom, že otec maloletú má matke vrátiť v neskorom čase, čo spôsobuje časový posun v režime maloletej. Matka uviedla, že s maloletou je potrebné každý deň vykonávať cviky na skoliózu a ploché nohy, čo zaberá aj hodinu. Po návrate od otca je zároveň potrebné s maloletou zopakovať učivo a musí sa pripraviť na nasledovný školský týždeň. Úpravu styku s maloletou návratom v nedeľu v čase o 17.00 hod. by tak bol v celosti zachovaný režim maloletej. Pokiaľ ide o stretávanie sa otca s maloletou počas letných školských prázdnin, matka maloletej v návrhu uviedla, že odovzdávanie v danom čase nie je v súčasnej

dobe možné, od 11.12.2017 je zamestnaná a deň, kedy by mala odovzdať maloletú otcovi, by mohol pripadnúť na pracovný deň.

1.2 Okresný súd konštatoval, že podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzil len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí. Po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal okresný súd za to, že je osvedčené bezodkladne upraviť pomery, nakoľko neodkladné opatrenie, ktorým bol doposiaľ dočasne upravený styk otca s maloletou, má trvať do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej, a keďže toto obdobie nie je možné stanoviť ani predpokladom, je potrebné prihliadnuť na záujem maloletej a rozhodnúť tak, aby bol rešpektovaný jej denný režim s prihliadnutím na školské povinnosti, ako aj čas na odpočinok.

2. Proti uzneseniu okresného súdu, ktorým tento nariadil neodkladné opatrenie, podal odvolanie otec maloletej a žiadal, „aby súd neodkladné opatrenie č.k. 12P/10/2018-41 zamietol.“

2.1 V podanom odvolaní poukázal na rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 5P/299/2014 zo dňa 03.02.2015, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené a uznesenie Okresného súdu Zvolen, č.k. 8P/6/2016-495 zo dňa 22.01.2018, ktorý nariadil neodkladné opatrenie, ktoré krajský súd svojim uznesením, č.k. 17CoP/11/2018-518 zo dňa 28.03.2018 potvrdil. Poukázal na tam uvedenú úpravu styku s maloletou, poukázal tiež na skutočnosť, že Okresný súd Zvolen konal vo veci návrhu na zverenie maloletej do striedavej starostlivosti oboch rodičov a dňa 16. októbra 2018 rozhodol tak, že striedavú starostlivosť zamietol.

2.2 V podanom odvolaní vyjadril nesúhlas so zmenou platného neodkladného opatrenia (8P/6/2016-495), pričom namietal, že maloletá s ním trávi príliš málo času a ďalšie krátenie vidí ako nezmyselné a kontraproduktívne. Zdôraznil, že od januára 2018 do dňa podania odvolania malo byť uskutočnených 48 stretávaní, z ktorých sa 19 neuskutočnilo, veľká väčšina neopodstatnene a neoprávnené a náhradné termíny nie sú matkou poskytované za žiadnych okolností. Matka maloletej pritom nedodržiava neodkladným opatrením nariadenú informačnú povinnosť, nedovolí maloletej priniesť si na víkend na návštevu otca žiadne učebnice, ani veci do školy, neinformuje otca o potrebe opakovať učivo a tým sama túto činnosť marí. Otec si tak bol nútený zabezpečiť učebnice z iných zdrojov. Pokiaľ ide o cvičenie, maloletá počas návštev u otca pravidelne cvičí cviky, ktoré boli v roku 2016 nariadené Šrobárovým ústavom, matka novšie série cvičení otcovi neposkytla, vyjadrila sa, že postačí, ak u otca bude maloletá precvičovať staršie cviky. Otec zdôraznil, že počas návštev u neho je maloletá fyzicky aktívna, v závislosti od zdravotného stavu chodievajú na vychádzky, plávanie, korčuľovanie, bicyklovanie, lyžovanie, čo v konečnom dôsledku prispieva chrbtici aj svalovým partiám, ktoré chrbticu podporujú.

2.3 Otec maloletej rovnako nesúhlasil so zmenou doposiaľ platného neodkladného opatrenia a uviedol, že dieťa mu môže odovzdať iná poverená osoba v súdom určenom termíne a čase, pričom v súčasnosti mnohokrát dieťa preberá alebo odovzdáva partner matky alebo jej brat. Dieťa si môže prevziať v súdom určený deň o 7.00 hod. (namiesto 9.00 hod.) v mieste bydliska matky, teda v čase, kedy matka odchádza do práce. Dieťa si môže vyzdvihnúť aj u matky v práci, resp. inde na základe predchádzajúceho dohovoru v súdom stanovenom termíne a čase a dieťa si môže prebrať aj večer o 18.00 hod., deň pred pôvodným termínom, ktorý určil súd.

2.4 Otec maloletej vyjadril názor, že skrátenie už tak nepostačujúceho kontaktu maloletej s ním by nebolo v prospech maloletej. Maloletá pravidelne verbálne vyjadruje svoje prianie zostať u otca dlhšie, sama pociťuje deficit spoločne stráveného času s otcom. Dôvody matky považoval otec maloletej za snahu o ďalšie oklieštenie stretávania sa maloletej s odlúčeným rodičom, nepovažoval ich za dostatočne závažné a opodstatnené, najmä keď existujú iné riešenia. On chce s maloletou tráviť maximum času, nielen hrami a voľnočasovými aktivitami, ale pokiaľ je to potrebné, aj prípravou úloh a pomocou pri učení sa aktuálnej školskej látky. To za predpokladu, že zo strany matky budú poskytované potrebné informácie

a potrebné školské pomôcky. Rovnako to pociťuje aj pri snahe zabezpečiť dieťa po zdravotnej stránke. Otec maloletej tiež poukázal na to, že súdom určené termíny stretávania sa boli tento rok (2018) zo strany matky neopodstatnene skrátené, on nevidí dôvod na ich krátenie z matkou uvádzaných dôvodov, existujú ďalšie možnosti odovzdania dieťaťa, ktoré vyžadujú ústretovosť a schopnosť brať ohľad na dieťa. Snaha o maximálne skrátenie a obmedzenie styku otca s maloletou zo strany matky nie je v záujme maloletej.

3. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že jeho tvrdenia sú účelové a nezakladajú sa na pravde. Otec maloletej vôbec nerešpektuje jej denný režim, čas na odpočinok, liečebný, poliečebný a diétny režim. Jeho tvrdenia sú účelové, časť ani nesúvisí s týmto konaním. Otec maloletej koná len tak, ako to vyhovuje jemu, bez ohľadu na to, či to je alebo nie je v prospech spoločnej maloletej dcéry. Poukázala na článok 5 a článok 20 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa a zdôraznila konfliktné situácie pri odovzdaní maloletej. Ak otec maloletej tvrdí, že je ochotný sa dohodnúť, sám uviedol, že maloletú už privedie len pred panelák a nikam inam, lebo tak je to v súdnom rozhodnutí, v prípade potreby maloletú nedoviede ani len k dverám pred byt. Nie je s ním možná dohoda, čoho dôkazom je aj rodičovská dohoda, ktorá rešpektovala režim a záľuby maloletej, ktorá bola otcom maloletej predložená súdu na schválenie, následne však podal neodkladné opatrenie, z jeho strany účelové. Účelové a pomstychtivé konanie otca pokračuje, podáva oznámenia na políciu a po zamietnutí návrhu na zverenie maloletej do striedavej starostlivosti otec prítvrdil a na matku podal ako pomstu dve trestné oznámenia za neodovzdanie dcéry, keď bola chorá a lekárka odporučila liečbu doma u matky. Podaní na políciu zo strany otca maloletej na matku je doposiaľ 8 na obvodnom oddelení a 2 na trestnom. Takéto konanie otca maloletej nie je v jej záujme, v dôsledku trestného oznámenia bola dokonca telefonicky kontaktovaná policajtom aj maloletá.

3.1 Matka maloletej zdôraznila, že otec vôbec nerešpektuje denný režim dcéry, čas na odpočinok, liečebný, poliečebný, ani diétny režim. Jeho tvrdenia sú účelové s cieľom osobnej pomsty voči matke, bez ohľadu na záujem maloletej. Maloletá po návrate od otca potrebuje čas na aklimatizáciu, v prípade neskorého príchodu neskoro zaspáva, čo má za následok, že sa budí unavená, v škole je nesústredená, podráždená. Podľa vyjadrenia otca maloletá u neho nemá žiadny režim, čo sa týka spánku, chodí spať neskoro, približne o 22.00 hod. Maloletá doma chodí spať o 20.00 hod., okrem školských povinností navštevuje aj základnú umeleckú školu, na ktorú je tiež potrebná príprava, čo po neskorom návrate od otca nie je možné. Je potrebné cvičiť cviky na chrbát, ktoré v deň návratu otec s maloletou necvičí. V čase preberania a odovzdávania maloletej otec maloletej neustále trvá na osobnej prítomnosti matky, na druhej strane však v podanom odvolaní žiada zaúkolovať inú osobu na preberanie dcéry.

3.2 Pokiaľ ide o informačnú povinnosť, otca maloletej informovala aj informuje, čo sa však týka učebníc, otec maloletej uvádza v odvolaní nepravdivé informácie. Cviky, ktoré k odvolaniu predložil, nedodržiaval, je predpoklad, že by to nebolo ani s novými cvikmi z kúpeľov z Turčianskych Teplíc. Tieto treba dôkladne cvičiť pod dohľadom, otec maloletej ich neovláda, ona sama sa ich s maloletou učila 3 týždne. Maloletá ich sama nevie správne odcvičiť. Nepriaznivý zdravotný stav maloletej pritom má za následok veľkú chorobnosť dcéry z dôvodu, že podľa detskej lekárky nepriaznivý zdravotný stav dcéry spôsobuje neustále nedodržiavanie diét, liečebného a poliečebného režimu zo strany otca. Na maloletú negatívne pôsobilo aj prebiehajúce konanie o striedavú starostlivosť, v ktorom nebol prvoradý záujem dieťaťa, otec maloletej išiel za svojim cieľom, tzv. „cez mŕtvoly.“ Maloletá sa otca bojí, aj keď ho má rada, u otca počúva negatívne vyjadrenia na osobu matky a nie je jej dovolený ani telefonický kontakt s matkou. K zdravotnému stavu sa vyjadrila aj detská lekárka B. J. a psychiatrička MUDr. S., ktoré uviedli, že za zhoršovaním dcérinho zdravotného stavu je aj psychika. Maloletá sa nachádza v neustálom psychickom strese vďaka prebiehajúcim súdnym konaniam, čo sa výrazne prejavilo po tom, ako bola informovaná, že má ísť vypovedať na súd ohľadom školy, s ktorou otec maloletej nesúhlasil. Maloletá sa jej pýtala, či už je konečne koniec všetkým súdom, pričom mala na mysli hlavne striedavú starostlivosť.

3.3 Matka maloletej uzavrela, že nariadené neodkladné opatrenie len kopíruje rodičovskú dohodu uzavretú s otcom maloletej dňa 22.11.2017.

4. Ďalšie relevantné vyjadrenia podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, v zmysle § 34 C.s.p. vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 C.s.p. a uznesenie okresného

súdu postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie.

5.1 Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Platná právna úprava neodkladného opatrenia umožňuje nariadenie neodkladného opatrenia za účelom rýchlej, aj keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov alebo zabezpečenia existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia; predpokladá, aby sa osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný. Meritórnym rozhodnutím môže súd o veci rozhodnúť inak.

7. Z obsahu spisu je zistiteľné, že okresný súd koná vo veci samej (sp.zn. 8P/6/2016) o návrhu otca na zmenu výkonu práv a povinností rodičov k maloletej, pochádzajúcej z rozvedeného manželstva rodičov, zverenej na čas po rozvoze matke. Otec sa vo veci samej domáhal zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Vo veci samej okresný súd rozsudkom sp.zn. 8P/6/2016-697 zo dňa 16. októbra 2018 rozhodol tak, že návrh na nariadenie striedavej starostlivosti zamietol, upravil styk otca s maloletou, čím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k. 5P/299/2014-42 zo dňa 03.02.2015 (rozsudok, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené) v časti o styku otca s maloletým dieťaťom. Rozsudok okresného súdu doposiaľ právoplatnosť nenadobudol. Odvolanie podala ako matka, tak aj otec maloletej. Je potrebné zdôrazniť, že okresný súd vo veci samej pokiaľ ide o sporný rozsah stretávania sa otca s maloletou (upravený napadnutým uznesením, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie) rozhodol tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stretávať

- každý párný víkend od piatku od 13:30hod. do nedele do 18:00hod. s výnimkou školských prázdnin a sviatkov a

- každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin od 01.07. od 9:00hod. do 16.07. do 18:00hod. a od 31.07. od 9:00hod. do 15.08. do 18:00hod.

Rozsudok bol vyhlásený 16.10.2018, prakticky bezprostredne potom, ako okresný súd v konaní vedenom pod sp.zn. 12P/10/2018 nariadil neodkladné opatrenie (03.10.2018).

8. Odvolanie otca je dôvodné.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci neboli splnené zákonné požiadavky, neexistovala potreba dočasnej úpravy pomerov.

8.1 Z doposiaľ právoplatnej úpravy styku otca s maloletou vykonanej uznesením Okresného súdu Zvolen, č.k. 8P/6/2016-495 zo dňa 22. januára 2018, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/11/2018-518 zo dňa 28. marca 2018 vyplýva, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia (zmeny neodkladného opatrenia) sa matka maloletej domáhala zmeny v termíne odovzdania dieťaťa, namiesto doposiaľ určeného termínu v nedeľu o 18:00hod. sa domáhala, aby jej otec maloletej dieťa po zrealizovanom styku odovzdal v nedeľu o 17:00hod..

8.2 Takáto zmena, aj s prihliadnutím na dôvody uvádzané matkou, nemôže byť dostatočným dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré vyžaduje aspoň osvedčenie okolností, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie; miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. V danom prípade z návrhu, odvolania otca ako aj vyjadrenia matky k podanému odvolaniu nesporne vyplýva nehoda rodičov vo vzťahu s starostlivosťou o maloleté dieťa a nedostatok potrebnej vzájomnej komunikácie, ktorá má byť vždy vedená v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Je potrebné ale zdôrazniť, že otcovi (rovnako ako matke, ktorej je maloletá zverená na čas po rozvoze manželstva) patria všetky rodičovské práva. Rovnako mu však patria aj všetky rodičovské povinnosti. Spornou je v danom prípade vhodnosť odovzdania dieťaťa o 18:00hod., ktoré podľa tvrdení matky nepostačuje na riadnu prípravu maloletej na vyučovanie, resp. na cvičenie, ktoré je maloletá v dôsledku svojho zdravotného stavu nútená denne absolvovať. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že styk otca s maloletou neslúži len na voľnočasové aktivity otca s maloletou, otec je pri realizovanom styku povinný plniť všetky rodičovské povinnosti vrátane prípravy na vyučovanie s maloletou a náležitého venovania sa jej zdravotnému stavu. Otec je povinný ku všetkým činnostiam, ktoré zdravotný stav maloletej vyžaduje. K uvedenému je potrebná súčinnosť oboch rodičov. Ako však z návrhu na nariadenie

neodkladného opatrenia, odvolania otca a vyjadrenia matky vyplýva, táto súčinnosť rodičov v rozpore s najlepším záujmom maloletej absenteje.

8.3 K uvedenému odvolací súd uvádza, že potreba prípravy na vyučovanie a dodržiavania zodpovedajúceho denného a zdravotného režimu maloletej nie je novou skutočnosťou, ktorá by eventuálne mohla byť dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia, tieto skutočnosti boli známe už v čase nariadenia neodkladného opatrenia uznesením sp.zn. 8P/6/2016-495 zo dňa 22. januára 2018. Tieto skutočnosti tak neboli spôsobilé vyvolať potrebu vydania (ďalšieho) neodkladného opatrenia.

8.4 Obdobnú situáciu odvolací súd konštatuje aj vo vzťahu k úprave styku počas letných školských prázdnin, keď matka sa v návrhu domáhala zmeny termínu odovzdania maloletej otcovi z 9:00hod. na 18:00hod. v z dôvodu možných pracovných povinností, nakoľko od 11.12.2017 je zamestnaná. Rovnako nejde o skutočnosť, odôvodňujúcu nariadenie neodkladného opatrenia, skutočnosť, že je matka zamestnaná, bola známa už v čase predošlého rozhodnutia (neodkladné opatrenia sp.zn. 8P/6/2016-495 zo dňa 22. januára 2018). V konečnom dôsledku Okresný súd Zvolen aj vo veci samej styk otca s maloletou počas letných prázdnin upravil v zhode s citovaným neodkladným opatrením.

8.5 Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie, tak ako bolo nariadené, má trvať len do právoplatného skončenia vo veci samej o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 8P/6/2016. Vo veci samej okresný súd rozhodol rozsudkom zo dňa 16.10.2018, po náležitom dokazovaní. Aj keď rozsudok doposiaľ právoplatnosť nenadobudol v dôsledku podaných odvolaní, vydané neodkladné opatrenie by bolo v časti úpravy styku v rozpore s neskorším rozhodnutím vo veci samej.

9. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného

alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).